

Dân tộc Co có hơn 29.771 người, cư trú chủ yếu ở huyện Trà My (tỉnh Quảng Nam) và huyện Trà Bồng (tỉnh Quảng Ngãi). Người Co còn có tên gọi khác là: Cor, Col, Cù, Trư. Tiếng Co thuộc nhóm ngôn ngữ Môn-Khmer. Người Co quan niệm về thần linh, tin vào thần linh, tiêu biểu là thần lúa.

Người Co làm rẫy là chính, trồng bảo vệ lúa, ngô, sắn và nhiều loại cây khác. Đặc biệt, cây quế Quảng là đặc sản truyền thống Trà My và Trà Bồng. Ở vùng người Co có chắt lọc và năng suất cao được các địa phương trong nước và nhiều nước trên thế giới biết tiếng. Hàng năm quế đem lại nguồn thu đáng kể cho người Co.

Tên làng của người Co có tên gọi riêng theo tên người trồng làng hoặc tên sông, suối, tên đất, tên rừng. Trừ ra đây, người Co còn ở nhà sàn dài, trong đó mỗi gia đình có một phòng riêng gọi

là một bộ phận. Gần đây, người Co đã chuyển sang làm nhà trọt, nhà nông.

Người Co không dệt vải, vì vậy vải và đồ may mặc đều mua của người khác, phần lớn là mua của người Kinh và người Xơ-đăng. Theo số liệu thống kê, nam giới thì quần áo ngắn, đóng khố, quần quắn vá, mặc áo cộc tay, yếm. Trẻ em thì mặc quần áo khoác tùm vãi dài, rộng. Đồ trang sức thích đeo vòng cổ, vòng tay, hoa tai bằng đồng hoặc bạc, nhưng thích nhất là vòng hạt cườm. Phần lớn quần áo nhuộm vòng cườm các màu quanh eo lưng, quanh cổ và đầu.

Trong xã hội Co, các bậc lão luôn được tôn trọng. Ông già được suy tôn làm trưởng làng phải là người hiền đức, phong tục, giàu kinh nghiệm sống và lòng xã hội, được dân làng tín nhiệm cao và thu được lòng họ có công lập làng. Người Co xưa kia không có tên gọi của một dòng họ, và sau đồ trang sức hạt loẹt mang họ Đinh. Từ mấy chục năm nay, phần đông người Co lấy họ Hồ của Bác Hồ.

Thanh niên nam nữ Co được tìm hiểu nhau trước khi kết hôn. Vì các cô gái xin được gì, không cần kém hiểu. Sau lễ cưới, cô dâu về nhà chồng. Trước đây, hầu như người Co không lấy vợ, lấy chồng thu được dân tộc khác, nay dân tộc Co đã có những dâu, rể là người Kinh, Xơ-đăng, Hrê...

Người Co thích múa hát, thích chơi chiêng, cồng, trống. Các điệu dân ca phổ biến của đồ trang sức là Xru, Klu và Agi. Các truyền của của người Co truyền miệng từ đời này sang đời khác luôn làm say lòng người và người nghe./.

Theo TTXVN